

ANY IV

Barcelona, 15 de Juny de 1906

NUM. 81

Reflexions

fondata reflexions es presta l'assumpto del darrer atentat terrorista contra 'l rey d'Espanya, que tantes víctimes innocents ha fet.

La particularitat de ser la nostra terra la més castigada per aquesta mena de crims, que aquí, més que en altra banda, revesteixen caràcters horripilants, y el ser fill d'aquí l'autor del darrer atentat registrat, omplen de trista pena el cor dels bons fills d'aquesta terra, que no saben veure les causes del trist privilegi que la desgracia ens ha deparat.

Ni el temperament exaltat dels francesos, ni la ardenta sang y apassionament meridional dels italians, ni el fet egoisme y caràcter excèntric dels inglesos, ni l'escampament extraordinari de les doctrines y organització socialistes d'Alemanya y Bèlgica, ni les desigualtats d'un industrialisme arribat al grau màxim de desenrotllament del Nord d'Amèrica han produït may, en els seus desviaments, els esgarriñosos actes de barbarie que 'l fanatisme sectari ve produhint ab sistemàtica constancia desde una serie d'anys en aquesta hermosa terra.

No hi ha que retreure la llarga pràctica dels catalans en l' exercici y bon us de la llibertat, conservats desde 'ls bons temps de la nostra gloriosa nacionalitat, ni la bona opinió que en diverses ocasions han merescut als seus propis monarques com a poble lliure y lleial, ni les entusiàstiques alabances an ells prodigades per en Cervantes y altres homes notables forasters, ni la bona fama universalment extesa de les moltes virtuts socials que 'ls adornen, una de les quals y de les més preuades es el seu caràcter pacífic, com ho denota la poca afició que tenen al us de les armes tant diferent dels habitants d'altres regions: els fets son els fets, y davant de la realitat no hi ha més remey que acotar el cap, y desgraciadament aquesta ens manifesta d'un modo que no dona lloch a dubtes que a Catalunya s'hi produeixen els monstres més abominables de la terra, els exemplars més terribles de la fera humana en tota sa feréstega puixansa.

Nosaltres no caurem en la vulgaritat de donar exclusivament la culpa de tot als governs espanyols. Desitjant pera Catalunya una organització

política y social ben nova, original y propia de la nostra terra, fugim del servilisme que representa l'afany que molts tenen d'imitar en tot les gloses unitats polítiques actuals, barrejant lo bo y lo dolent de ses brillants civilitzacions, y, tot y estant persuadits de que una relativament bona organització dels poders polítics es lo que impideix que allà com aquí o més que aquí es consumin y fassin endèmichs aquesta mena de crims, y que la ineptitud dels govners espanyols pera garantir la seguretat dels ciutadans, pel istil de lo que passa al Marroch, sigui una de les causes principals de que aquestos s'arribin a portar a cap, atribuim principalment la existencia de tants greus mals a la dolenta organització de la societat en general y al atrás moral que pateixen els ciutadans, no solsament els petits sino els mitjans y els més alts, ni la una ni l'altre en relació ab els avenços realitzats en les esferes científica y industrial.

Tampoch donarem tota la culpa a les classes riques, o burgeses com se sol dir, una altre vulgaritat no menys extesa que la primera sobretot entre les classes oposades, sense que per això els tregui una bona part de les responsabilitats que 'ls hi corresponen el mal us que generalment fan de les riqueses, que dediquen exclusivament a la satisfacció de llurs gustos y desitjos materials, recordantse ben poch dels desgraciats que als seus peus se revolquen dolorosament en el llot de totes les miseries. Perduda la antiga fé, no solzament no fan les bones obres en vida, sino que ni a l'hora de morir tenen un moment de lluhidesa imitant an aquells bons patricis que s'anomenaren Arús, Almirall y alguns altres, ben poch, massa poch en proporció de les bosses fortes que hi han a Barcelona y dels diners que 's llensen en luxos, joyes, vestits llampants y banalitats de tota mena.

La part més grossa de culpa y les majors responsabilitats recauen, sense cap mena de dubte, sobre les classes anomenades intellectuals, com a més conscients, com a veres depositaries de les idees de la colectivitat, y sos guies més segurs y els fars lluminosos de la seva mentalitat. Elles tenen la estreta obligació de preocuparse constant y desinteressadament de conduhir als demés ciutadans pel camí del seu perfeccionament y benestar ab solucions justes y acertades, observant, examinant y analisant atenta y minuciosament els diversos fenòmens que presenta 'l cos social fins a descobrir y aplicar sense vacilacions l'oportú remey als seus mals. Res d'això fan, y en el seu estacionament rutinari y veritable mandra intel·lectual no saben moures de les solucions mil voltes desacreditades

d'una política corca. Enamorats de lo superficial somien sempre en grans agombolaments d'homes sense preocuparse en primer terme de la bondat y puresa de les idees, que son l'ànima de les multituds, y de la educació popular, indispensable adob del terror social pera que la bona llevor hi pugui germinar.

El seu poch acert en la adopció de principis y procediments, la seva falta de virilitat pera saberse despendre de funestos prejudicis y antics ressabís ho paguem tots plegats, y aixís de tant en tant, quan més encantats estàn en la contemplació, d'algun dels aparatosos resultats de les seves lucubracions y es fan la falsa il·lusió de tenir tot un poble a la seva veu, ve a trèurels del seu èxtassis de badochs un de tants esclats furiosos dels odís socials, concentrats en les entranyes de la societat com el foch dels volcans en les de la terra, tornantlos brutalment a la realitat y demostrantlos la poca consistencia dels seus efímers triomfos.

Deixemlos an aquets directors desviats o desconexadors de la seva important missió y seguim nosaltres ab constancia incansable el nostre camí, predicant el perfeccionament moral y intel·lectual de tots els catalans, repetint cada dia ab tota la eloquència de que siguem capassos a fi de persuadirne a tothom, que les grans obres no s'improvisen, sino que, com els grans monuments arquitectònichs no son més que 'l resultat d'un nombre considerable de pedres y materials colocats obehint a un plan previamente fixat, son també la suma de molts petits y continuats esforços ordenats de manera que donguin per resultat el gran y admirable tot.

El Catalanisme pur, que es pels catalans la forma tangible del amor a la humanitat, agermanantlos a tots, matarà els odís sectarís, tornarà a la pràctica del amor les classes pobres y a la del dever les classes riques, fondrà el cor de tots els seus fills en l'ara santa del altar de la Patria y els unirà ab noble emulació en la gran tasca de tornar a fer de Catalunya el poble més lliure de la terra.

Associacions

TENIM a Catalunya un respectable nombre d'associacions, circols y centres de diferents clases, sostinguts per elements ben catalans en sa inmensa majoria y quins elements estàn satisfets de pertanyehi sense reparar que desde 'l nom o títol de l'Associació fins al detall més insignificant de la seva vida interna, tot sigui

castellà, y vensut per la rutina, no vol posarse en *ridicul* iniciant ab una enèrgica campanya la noble aspiració de canviar o traduir els noms y la documentació de dites associacions a la llengua que més se conforma ab el seu natural esperit, la més digna d'elles, la hermosa, la nostra volguda llengua catalana.

Catalunya pateix dels seus mateixos fills, els catalans que sense sapiguer el per què, no obren com a catalanistes, preferint, ingrats inconscients, esser contraris al més lògic y natural dels seus drets.

Acatant una idea mal fonamentada, sense voler es considerar inferiors, y d'aquí n'ha esdevingut la creació de tantes y tantes associacions quins fundadors poden esser considerats catalans a la castellana.

Es un cas ben deplorable pera Catalunya el que tenint tantes associacions, que totes juntes representen el comerç, la indústria, la agricultura, l'intelectualisme, el capitalisme y la classe obrera, sien totes fetes ab caràcter centralista. Y que moltes d'aquestes, sobretot les que representen les anomenades forces vives, o les econòmiques, sien també les menys catalanes, tenint els estatuts y reglaments redactats en la llengua oficial de Castella; y que molts dels seus membres directius fassin parlar als seus fills en castellà, y mantenint continuades y estretes relacions polítiques ab els homes del Estat espanyol demostrin la poca estima en que tenen a Catalunya y a tot lo de la terra.

Molts n'hi han d'aquestos homes que pertanyen al regionalisme, fentse passar per catalanistes, contradint-se a cada manifestació que fan, y com febles figuretes de cartró, rebaixen y desacrediten a Catalunya ab ses baladines conviccions, en lloch d'enfortir-la com se mereix la grandesa y noblesa de la Causa Catalana.

El reneixement o la regeneració de Catalunya crech que deu comensarse dins de les nostres mateixes entitats, siguin de la classe que 's vulgui, importants manifestacions com son totes de la nostre vida orgànica. Per això veig ab goig y joia cada una que de 'n constitueix ab esperit verament català, y confio al ensemple ab el deixondiment de la rassa catalana, ja que fins avuy els seus fills encara no s'han donat de que, pertanyent a centres de diferenta parla, son avegades amonestats *desinteressadament* per no poguer, en consciència, cumplir uns devers que lògicament els hi corresponen, tota vegada que al ingressarhi no van reparar en tota la seva gravetat y importància.

A tots els catalans, donchs, ens toca treballar pera que 'ls nostres Centrestinguin la mateixa fesomia que 'ls organismes dels nostres besavis; y respectant als altres ens farem forts, dignes y grans, y a la vegada demostrarem que la vida propia d'una nissaga consisteix en sos mateixos esforços, com la felicitat y el bon viure d'una familia depèn dels mateixos individus que la componen: no dels de fora casa.

J. VALLDEPERAS Y BARTOLÍ

El Feudalisme a l'Andalusia

IV Y DARRER

INCH anys feya, poch més o menys, que nostre comerciant havia anat a l'Andalusia ple de dalit y ab el decidit propòsit de treballar, y es pot ben dir qu'ab aquet, relativament, petit espay de temps, havia mogut més enrenou ell sol que tots els senyors feudals que de temps immemorial venien exercint càrrechs de diputats per aquella circumscripció y envianthi desde Madrid els morts de gana que no sabien com treures del demunt.

Ell no s'en preocupava pas de la política, a n'ell tots els discursos descapeclats en el foch de l'entusiasme, li feyen el mateix efecte qu'a n'els polítics de mena, que es com si diguessim que s'els escoltava com aquell que sent ploure. Ja 'ls hi tenia presa la mida a n'aquells senyors que solament se recordaven del poble quant venien les eleccions. Allavors sí que se sentien homes; allavors sí que no 'ls hi venia d'una prometença. ¿Que 'ls d'aquí demanaven a un candidat un pont que vingués al davant mateix del poble perque quan haguessin de travessar el riu no's vegessin obligats a fer un quart de camí, que desde el poblet fins al primer que's trobava hi havia? Donchs ja se sabia: el pont era cosa feta, ab sols qu'el fessin triomfar en la lluyta electoral.

¿Que 'ls de més ensà es queixaven perque'l carril els hi privava de guanyarse la vida y voldrien que fos com avans, que ab el seu carrer y el matxo ja 'n tenien per anar tirant? Donchs au, fóra carril y ja 'n tenim uns quants de contents. ¿Que 'ls de més enllà demanaven que'l carril, en comptes de pararse cinch minuts en aquell poble, s'hi parés mitja hora, perque això 'ls hi afavoriria en gran manera la venda? Donchs vaja, el carril es pararia, no mitja hora, que ab tant poch temps els forasters haurien d'anar massa atrafegats pera fer les compres; desd'allavors en endevant el ferro-carril no arrencaria fins després d'haver passat tres quarts y un minut aturat a la estació. Y ja 'n tenim uns quants més de satisfets. Un any de molta sequedat, fins n'hi va haver un de candidat que va promètrre que si sortia guanyador, faria ploure fins que li diguessin prou.

Però vetaquí que venien les eleccions, y vetaquí que'l candidat que havia fet més promeses, o que sabia fer mes be la traveta, sortia vencedor, y vetaquí que quan ja tenia el càrrech a que aspirava, *si te he visto no me acuerdo*, y el pont quedava per fer y, el carril continuava passant pel poble, y passarhi (semblava qu'ho fes expressament) en comptes d'aturarse cinch minuts, ho rebaixava fins a quatre o tres, això anava segons l'humor del quefe d'estació.

Per aquestes y altres rahons nostre comerciant, que sempre s'havia mostrat ferm enemic dels embaucadors del poble, s'anava introduhint y fentse seus el cor y l'ànima d'aquella gent senzilla que avants d'anarhi ell creyen, potser per mandra d'encaparrarse o potser per rahons de conveniència particular, que lo que 'ls polítics els duyen era tant cert com el mateix evangeli.

Y perxò a cada nou discurs que a n'el congrés pronunciaven aquells eximis oradors, que d'oradors si que ho eren, y molt, ell reclamava dibuixànsi als llabis una despreciativa rialleta: ¡Podeu xiular si l'ase no vol beure! ¡Podeu anarvos entusiasmant ab la boca, tot fent castells teòrics, si després, al girar l'esquena, ja no vos enrecordeu més de lo qu'heu dit! ¡Seguiu en vostre suicida enlayrament, que jo m'estich aquí abaix, ab tota tranquil·litat, esperant la devallada que poch temps pot ferse esperar. ¡Continueu la vostra tasca, que jo ja acabo la meua!

Y es ben cert que la seva obra portava de bon tros la devantera a la dels polítics; tant cert, com de que aquets havien jurat no deixarli dur a terme. Aquell senzill comerciant se 'ls havia posat al davant com un obstacle insuperable, y calgué que s'unissin tots pera provar de vèncel. Mes sos esforços resultaven inútils. El poble ja no hi creya en ells. L'havien enganyat masses vegades y per are no estava pas disposat a permetre que hi tornessin. Projecte que 'ls polítics presentessin, ja se sabia: era el que deya més en contra dels interessos de la comarca, d'aquella comarca que, ab tot y haverne sigut propietaris tota la vida, may s'havien pres la molestia ni d'estudiarla ni d'assahonar-la pera que més tart dongués els fruits saborosos qu'els havien de salvar. Mentres podien amenassar ab despatxar de lesseves finques als que n'ls votessin, la seva autoritat era omnimoda. Més are, qu'els amenassats tenien hont guanyarse la vida en cas d'esser despedits, are començaven a saberse fer valer els seus drets.

Y per això, perque ja no 'ls havien de témer, les filles dels obrers deixaven d'anar a l'estació el dia de l'arribada dels amos, a parar la mà pera rebren una denigrant almoyna.

Los señoritos, aquells señoritos madrilenys que, cansats (?) de la vida de perpetua etiqueta de Madrid, se'n anaven a estueijar un parell de mesos a l'Andalusia, ahont (¡qui ho havia de dir?) la seva única preocupació era la de vestir-se a la última moda y posarse uns colls de camisa amplissims y encarcats que encare feyen tornar mes ridícula de lo qu'era la seva extravagant silueta, no se sabien avenir de que les noyes del poble, aquelles fornides xicotasses que avants tot lo dia tenien al darrera, oferint a ses impúdiques mirades sos incitants cossos, fugissint are d'ells com de una mala cosa, com si's tractés d'apestats.

Degut a la perseverança de nostre comerciant, tot lo d'aquella enconrada havia suferit un cambi radical, tant en la part moral com en la material.

El bosch, aquell immens bosch verge que cinch anys avants havia comensat a destralejar, s'havia convertit en una font de riquesa tant regrossa, qu'ell mateix s'en feya creus.

Ben mirat, no n'esperava pas tant. ¡Qui li havia de

dir a n'ell qu'el dia que tallaria l'última alsina del bosch, es trovaria, ab tot y no haver explotat a ningú. ab tot y haver fet una pila de bones obres, ab un capital doble del que havia bestret pera comprarlo, y de més a més ab la propietat d'una envejada extensió de terra!

Verdaderament, els resultats passaven de satisfactoris.

Aquells dotze cortijos que al anarhi hi trovà, se havien transformat en més de dugues centes casetes que are la una, are l'altra, havia anat fent construhir pera que sos obrers no haguessin d'anar a raure sota els peus de sos enemics, y sobre tot pera que podessin disfrutarse d'una vida lo més higiènica possible al ensemple que econòmica.

Tots los que ab ell havien comensat a treballar com a senzills obrers, eren are petits propietaris que convertien aquella terra que sempre havia restat en l'improducció forrosa, en el més hermós dels paradisos que 'ls poetes hagin pogut somniar.

Era verament encisador veure feynejar a n'aquella munió d'homes que tant inmerescudament havien tilitat de ganduls. Ells eran iguals que tots nostres, a n'ells de petits els havien dit que l'home sols havia vingut al mon pera menjar *gazpacho* y dormir. ¿Què té, donchs, de particular qu'en menjessin y dormissin? ¿Es que si nosaltres haguessim sigut criats en aquell cercle viciós, en aquell medi ambient de la rutina y en aquell superb palau de la mandra, no hauriem sigut també rutinaris y ganduls? Indubtablement.

No 'ls culpem, donchs, a n'ells per aquesta incalificable negligència, que cap part tenen de culpa. A qui havem de culpar, es a n'els senyors feudals, a n'aquells embrutidors d'homes, únichs y veraders causants de tantes miseries y malvestats. Dirigim a n'ells totes les nostres protestes, imitem a nostre comerciant, y fem tots los impossibles pera fer caure de sos pedestals de fum a n'aquets imbècils qu'ab el seus embalums y la seva fanfarreria es creuen amos de la conciencia universal pera tancar-la al quarto dels mals endresos.

He presentat en aquets quatre barroers articles un cas real que, per la molta extensió qu'hauria hagut de tenir y no disposant de l'espai suficient, m'he vist precisat a comprimir y fins en algún lloch carregar ab recel la nota pera que, posant de relleu únicament els arguments imprescindibles pera son desenrotll, s'en poguessin compenetrar be mos llegidors.

Al comensar aquet petit estudi, vareig prometre donar una solució a la tant gallejada crisis andalus, y a n'això vaig.

Quan fa poch a n'el Congrés es parlà d'aquet problema, l'únich remey que nostres homes d'estat sapigueren trobar, fou el d'abocar un bon grapat de milions a n'aquella desgraciada regió pera que sos indensos habitants s'els repartissin equitativament. També s'adoptà l'acort d'obrir camins y carreteres per tots els indrets pera poguer donar treball a tothom. Suposant, qu'es molt suposar, qu'els milions arrivessin a lloch, y que les carreteres y camins s'hagin comensat a obrir, y volen fer el favor de dirme els senyors ministres y diputats si el tresor del estat està disposat a pagar una vintena (y em quedo curt) de milions diaris pera que tothom qui necessiti diners, no més que per les necessitats de la vida, en pugui tenir? ¿Volen fer el favor de dirme aquets senyors com s'ho arreglaran d'aquí quatre o cinch anys pera dar treball als obrers? Les carreteres vindrà dia qu'estaran llestes totes, les obres públiques s'acabaràn y allavors ¿què faràn els andalusos? ¿Desfaràn les qu'hagin fet y les tornaran a fer? Senyors governants, senyors diputats, ¡això es una solemne bestial!

Lo qu'els andalusos necessiten no es pas treball de obrir carreteres; ademés com s'ho arreglarà l'estat pera pagar als obrers? Perque suposo que no deurian pas posar a contribució les carreteres de l'estat mateix pera fer diners, y si tot fossin camins y carreteres ¡ahont colliríem el blat, de què faríem vi, ahont aniria a parar la agricultura? Quedaria morta. Donchs precisament aquí està l'aberració. Si l'estat o 'ls homes necessiten carreteres, en bon'hora que se n'obrin, però que no's vulgui donar a n'això el nom de «solució d'una crisis» donchs dintre de poch encare fora més esveradora.

L'obrir carreteres es un recurs d'última hora; ¡ha arribat ja l'Andalusia a sa última hora? No y mil vegades no. L'Andalusia té, are com sempre, son gran patrimoni: les terres fecondes. ¿Per que aqueixes, dotades

Son, a mon entendre, els que he citat dos dels articles millors del llibre: «Vox populi», en que tant bell elogi es

fa de la poesia popular; «Viva la Pepa», en que critica la poca aprensió en publicar certa mena d'anuncis: «La arada no vaga, no», en que, glosant la cançó de Sant Isidro, fa ressaltar que en els unitaristes sempre 'ls toca la de perdre, perquè «quan dintre de les lleys repressives que a Madrid s'engiponen tenim certa llibertat, nos encarreguem los catalanistes d'anar furgant furgant per sota, fins a deixar l'enderroch a punt de caure, quan nos posen fora lley y no hi ha a Catalunya altre poder que'l Capità General o altre voler a Barcelona que'l del Governador, perquè no 'ls fan per tota Catalunya, sino la part més rica d'ella, llavors, sense escarràssar-noshi, també avanssem feyna»: «Shan fos los barcos», en que tant be descriu el barri de mar de quaranta anys enrera, els hi fan bona companyia y no desmereixen gens els demés articles que completei el tomo.

Estich segur de que tots dos els llegiran ab verdader gust els que estimin de veres la literatura catalana.

J. S. O.

NOVES

Festa de la Música Catalana.—Es el tercer any que se celebra tan bella solemnitat, digna i ariona de la dels Jochs Florals, y es ven que cada any se presenta ab més ufana la producció artística de nostra terra, car aquesta vegada ha sigut una festa més esplèndida que les anteriors. Guarnit de flors y brancatge l'espayós saló del teatre de Novetats, sobressortia per sa magestat, sota la hermosa bandera catalana, el trono de la reyna de la festa, que fou ocupat per na Flora Alfonso, germana del guanyador del primer premi en Frederich Alfonso. Comensà la festa ab un poètic discurs del mestre Nicolau, que fou llegit pel president del Orfeó Català, y a continuació feu lo senyor Millet els corresponents comentaris sobre les obres premiades. Obtingué'l primer premi, consistent en 500 pessetes, la composició *A les estrelles*, a chor mixte, fet sobre lletra den Jacinto Verdguer pel esmentat senyor Alfonso, obra atrevida y delicada que emocionà vivament al públic.

Se n'adjudicà un accésit de 100 pessetes an en M. Baldrich y Barabà, de Reus, per sa composició *Patria*. Del premi de 500 pessetes ofert pel Cardenal Casanyas a la millor missa *pro defunctis* pera chor mixte, no fou guanyador en Francisco Areso, de Lescano (Guipúzcoa), adjudicantse una menció honorífica a en Joseph Agulló y Prat, organista de Sant Andreu de Palomar. El premi de 250 pessetes, ofrena del Ateneu Barceloní al millor recull de cançons populars catalanes, correspongué al poeta-musich director de la «Schola choral» de Tarrassa, essent executades dues de dites cançons, les intitulades *Lo Bastiment de Marsella* y *La floseta*, que hagué de repetir-se. Com que no s'adjudicà el premi ofert per la Unió Catalanista, se'n creà un extraordinari pel recull de cançons populars den Valeri Serra y Boldú, de Bellpuig (Plana d'Urgell), aixís com uns accésits de 50 pessetes als aplechs de cançons populars presentades per na Julia Farnés, en Joaquim Pecamins, en F. Rovira, en Miquel Julià y el director de la Capella de la Seu de Palma, mossen Antoni Pont, y mencions honorífiques als aplechs de cants de na Montserrat Civil, de Molins de Rey, mossén Vicens Bosch, de Tàrragona, y en Joan Moreira, director del orfeó de Tortosa. El propi mossen Vicens Bosch merequé també'l premi del Centre Excursionista de Catalunya per sa colecció de balls antics del Pallars, recayentne una menció honorífica a mossen Antoni Pont per un recull de ballets populars mallorquins. La senyoreta Eulària Lambert, chorista del Orfeó, donà a conèixer, acompanyant a piano'l chor de noys, un aplech de cants pera us de les escoles catalanes, molt ingenus y ben tractats, que li valgué'l premi de la Lliga Regionalista. No podia mancarhi en un certamen musical tant patriòtic la típica sardana. Aquesta vegada ha sigut adjudicat el premi al director de l'orquestra Fatxendes de Sabadell, en Cassià Casademunt, que presentà la intitulada *Alegro*, fresca y popular, que fou executada per la nova cobla barcelonina que dirigeix el mestre Sureda. Igualment guanyaren premis per diverses composicions melòdiques en Vicens M.ª Gibert, en Joseph Cumellas y mossén Lluís Romen, de Vich, obtenint mencions honorífiques mossén Cogul, en Tomàs Buxó y algun altre.

L'Orfeó Català interpretà ab l'acert acostumat les

composicions premiades, y son digne president donà fi a la solemnitat ab un breu y sentit parlament de gracies, anunciant que l'any vinent se celebrará la Festa de la Música Catalana en la casa que està edificant l'Orfeó Català. Acabà l'acte ab el cant dels *Segadors*, ohit religiosament a peu dret per tota la concurrencia.

Associació Popular Catalanista.—El dia 10 del corrent s'hi celebrà una notable vetllada literaria. Se donaren a conèixer unes poesies inèdites originals dels distingits escriptors Claudi Omar y Barrera, Joaquim Riera y Bertran y Plació Vidal, intitulades respectivament *Els successors*, *Mirantme l'Presser* y *La Via santa*, aquesta darrera formant part de la colecció de *Poemes passionals*, proxima a publicarse.

La segona part de la vetllada fou dedicada especialment a honrar la memoria del gran Jacinto Verdguer, en lo quart aniversari de sa mort, recitant lo senyor Bonastre, ab molt de gust artístich, la *La Flor de Neu*, fragment del *Canigó*, y *Lo flador d'or*, de mossen Cinto. Varis altres socis llegiren diverses obres notables del gran poeta, com *Recorts y somnis*, *La veu del Montseny* y la *Oda a Barcelona*, aixís com se llegiren comentaris en prosa dels senyors J. Cluró y E. Llovet. Lo senyor Aureli Capmany explicà la personalitat den Verdguer com a folklorista, y en prova de ses afirmacions contà una rondalla intitulada *Los tres savis prudentes*, recullida pel propi mossen Jacinto Verdguer.

S'avisava que a petició de molts socis que no pogueren assistir a la lectura del drama den Emili Tintorer, intitulat *Mal de verge*, el vinent dissabte, dia 17, se'n darà una segona audició pública, que comensarà a les deu en punt del vespre.

Certamens.—Els Jochs Florals de Sant Andreu de Palomar, que tingueren de suspendres al mes de Novembre del any passat per les circumstancies anormals en que's trobava Catalunya, s'han celebrat fa poch dies en mitj d'un delirant entusiasme.

A Badalona s'ha convocat un certamen en que s'ofereixen varis premis a treballs en prosa y en vers y a una sardana armonisada pera piano, devontes enviar les composicions per tot lo dia 31 de Juliol al secretari del Jurat, Real 99, Badalona. La Festa se celebrará'l dia 15 d'Agost a les deu de la nit, en l'envelat del casino, «Nou Apolo».

Un altre certamen anuncia el centre «Gent Nova», de la propia ciutat de Badalona, essent el terme d'admissió de les composicions el dia 14 de Juliol, que deurán anar dirigides al esmentat centre catalanista, carrer den Lluç 51, 53 y 55, Badalona.

S'ha publicat també'l cartell convocatori del certamen d'Hostalrich, que deurá celebrarse'l dia 2 de Juliol. Les composicions s'han d'enviar al president del Jurat, en Domingo Pou y Lladó, Major, 55, Hostalrich, abans del dia 20 d'aquest mes.

Congrés d'Historia.—Avensen molt els treballs pera'l primer Congrés d'Historia de la corona d'Aragó que s'ha de celebrar durant la segona quinzena del mes de Juliol en la ciutat de Valencia, inseguent l'acord pres a Lleyda'l mes de Setembre del any passat.

Honor an en Clavé.—Conforme varem anunciar en el nombre anterior, ha tingut lloch a Barcelona una imponent manifestació popular en la que figuraven més de 140 societats y diversos elements socials que's dirigiren ab els corresponents estandarts a la casa número 15 del carrer den Xuclà, hont se colocà una làpida commemorativa ab la següent inscripció catalana: «En Joseph Anselm Clavé, musich-poeta, morí en aquesta casa'l dia 24 de febrer de 1874.» Al sortir d'aquell acte, se dirigí la comitiva al monument den Clavé aixecat a la Rambla de Catalunya, y allà 'ls chors entonaren l'himne *Homenatge an en Clavé*, escrit expressament pel distingit escriptor en Conrat Roure y armonisat pel mestre Ribera, després de lo qual se cantà, ab acompanyament de la banda municipal, *La gratitud*, disolguentse la manifestació ab el major ordre.

Cansoner popular.—S'ha publicat la fulla LVII d'aquest interessant aplech de cançons, que aquesta vegada's refereix a la intitulada *Enamorat*. Porta un dibuix d'en J. Altimira y notes folk-lòriques, y es ven, com les anteriors, en aquesta Administració al preu de deu cèntims.

OBRES

de venda en aquesta administració

Historia de Catalunya, den Bofarrull, traduïda al català, en quaderns setmanals de 25 cèntims (5 per cent a favor de l'Ensenyansa catalana).

Historia de Catalunya, publicació «Estudis», en quaderns setmanals de 10 cèntims (20 per cent a favor de l'Ensenyansa catalana).

Crònica o comentaris de Jaume I., editats en ortografia moderna per la casa Ferrer-Vidal, 2 volums, (5 per cent a favor de l'Ensenyansa catalana), cada volum 2 pessetes.

Feyna vella, per en Pere Aldavert, 3 pessetes.

A la taleya, » » 3 »

Feyna nova, » » 3 »

Nos ab nos, » » 3 »

D'altres temps, » » 3 »

Cantant y fent la meva, » » 3 »

Poesies, per en Angel Guimerà (2.ª edició), 4 ptas.

Fets de la marina de guerra catalana, per en F. Rodón y Oller, 0'50 pesetas.

Cansoner popular, fulls de cansons catalanes, la tonada, la lletra y notes folk-lòriques, cada full, 0'10 pessetes.

Id. id., un volum enquadernat, ab 33 cansons y un prólech, 4 pessetes.

Resum de gramàtica catalana, per en Emili Vallès, 1'50 pessetes.

Llissons familiars de gramàtica catalana, per en Antoni Tallander, 2 pessetes.

Crítica de procediments, conferència per en Joseph Mallofré, 0'25 pessetes.

Lo català és idioma o dialecte?, per en Joseph Aladern, 1 pesseta.

Marines y boscatges, per en Joaquim Ruyra (publicació *Juventut*), 3 pessetes.

Les disperses, per en Joan Maragall (publicació *Juventut*), 2 pessetes.

Mes enllà de les forses, drama den Björnsterne Björnson (publicació *Juventut*), 3 pessetes.

Solitud, per Victor Català (publicació *Juventut*), 3 pessetes.

Quan ens despertarem d'entre 'ls morts, drama d'Enrich Ibsen (publicació *Juventut*), 2 pessetes.

Articulos, den Joan Maragall, 6 pessetes.

Bergadà, per en César A. Torres, 12 pessetes.

Boyra y sol, idili poemàtic, per en Antoni Bori y Fontestà, 1 pesseta.

Les amors de Dafnis y Cloe y d'Amor y Psiquis, originals de Longus y Apulei respectivament, traduïdes al català, 3 pessetes.

Biblioteca popular de «L'Avenç», cada volum, 0'50 pessetes.

LA DEVANtera s'entregarà de franch a qui ho solliciti en els punts següents:

Associació Popular Catalanista, Escudellers Blancs, 8, 1.^a

Carrer de Sant Geroni, 4, impremta.

En els meteixos punts s'admeten donatius extraordinaris a favor del periòdic, que passin de 25 cèntims.

IMPREMTA COMUNAL, Societat obrera.—Sant Geroni, 4

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Catalunya	2 pessetes l'any
Pobles agregats a Barcelona (per rahó de major franqueig)	3 »
Extranger	3 »

Els propagadors de LA DEVANtera fomenten la circulació del periòdic prenent un nombre determinat d'exemplars, per repartir entre'ls amichs, pagantlos als següents preus:

Una acció	de 100 exemplars, pesetes	3'50
Mitja acció	» 50 »	1'80
Un quart d'acció	» 25 »	1
Un vuyt d'acció	» 12 »	0'50
Un dotzau d'acció	» 8 »	0'35

per cada número, compresos gastos de correu per Catalunya.

Les suscripcions se paguen per endavant.

S'admeten segells de correu y documents de fàcil cobrança.

Es lliure la reproducció dels treballs, però's prega que al reproduhirlos es fassi constar la procedencia.